

PODATKI O INŠTITUTU

- ... Zavod je bil ustanovljen 1992 z namenom preventivne dejavnosti na področju celostnega osebnega in socialnega zdravja.
- ... Ustanovitelji: akad. dr. Anton Trstenjak in druge fizične osebe (1992), soustanovitelja brez materialne udeležbe sta SAZU (1994) in Vlada RS (2004) za področje nacionalne gerontologije.
- ... **Delovanje:** v okviru zdravstvene in socialne gerontologije zbira domača in tuja znanja, raziskuje in implementira nova znanja v razvoj nizko cenovnih in učinkovitih programov za kakovostno staranje in sožitje generacij.

Lepo pozdravljeni v imenu Inštituta!

Nekatere naše reference:

- Izdajamo edino slovensko znanstveno-strokovno gerontološko revijo *Kakovostna starost*.
- Smo koordinatorji Slovenske nacionalne mreže starosti prijaznih mest in občin (program pod okriljem WHO),
- Sodelujemo z evropsko mrežo EuroCarers.
- V več kot 150-tih krajih doma in v tujini smo uvedli sodobne in trajne oblike medgeneracijskega prostovoljstva za večjo vključenih starejših
- V številnih krajih smo izvedli odmeven Tečaj za svojce, ki doma oskrbujejo onemogle družinske člane.

DRUŽINSKA IN DRUGA NEFORMALNA OSKRBA V LOKALNEM OKOLJU

KSENIJA RAMOVŠ S SODELAVCI

Herman Čater, NY ARTS MAGAZINE

PREDLOG ZAKONA O DOLGOTRAJNI OSKRBI V SLOVENIJI

- Odločno podpiramo voljo Vlade RS, da čim prej pripravi in v praksi preizkusi kakovosten sodobni sistem dolgotrajne oskrbe ter sprejme Zakon o dolgotrajni oskrbi v Sloveniji.

- Kakovosten in z zakonom urejen sistem dolgotrajne oskrbe v Sloveniji je nepogrešljiv ukrep, ki bo v času staranja družbe omogočil dostojno preživetje starim ljudem, olajšal življenje in sožitje mladi generaciji, v slovenski družbi pa ohranil humanost.

PREDLOG ZAKONA O DOLGOTRAJNI OSKRBI V SLOVENIJI

Dosedanja dolgotrajna oskrba je preplet socialne oskrbe in zdravstvenih storitev, ki je sorazmerno dobro razvojno naravnana.

Zakon naj upošteva in dopolni dosedanje dobre prakse, razširi izbor oskrbe in storitev ter zagotovi vzdržno financiranje.

V razvitem svetu in v EU je trend pri dolgotrajni oskrbi partnersko povezovanje stroke, oskrbovancev in oskrbovalcev.

STARANJE V SLOVENIJI: STALIŠČA, POTREBE IN ZMOŽNOSTI SLOVENCEV STARIH 50+ 2009-2011

VZOREC: N = 1047, reprezentativen vzorec Slovencev starih 50+: ♂: 41.3%, ♀: 58.7%

Starostne skupine: 50-59: 31.9%, 60-69: 30.9%, 70-79: 23.8%, 80+: 13.4% $M_{age} = 66.9$, $SD_{age} = 10.5$; $Min_{age} = 50.3$, $Max_{age} = 98.2$

ORODJE: Kompleksen vprašalnik Stališča, potrebe in zmožnosti Slovencev starih 50+, Kvantitativna in kvalitativna vprašanja

Teme telesno zdravje, krepitev zdravja, jemanje zdravil, javno zdravje, vsakodnevna opravila in mobilnost, prilagoditev stanovanja, **medgeneracijski odnosi in dolgotrajna oskrba**, duševno zdravje in odnosi, medgeneracijska solidarnost, lokalno okolje in življenje v njem, zaposlitev in upokožitev, **družina**, demografski podatki

POSTOPEK: Stratificiran randomiziran vzorec. Raziskava na domu v obliki osebnega intervjuja → s posebej izobraženimi spraševalci

Lepi spomini oskrbovalcev na oskrbovanje

da sem pomagal, naredil nekaj dobrega
oskrbovančevo zadovoljstvo
dobra in uspela oskrba
moj dober občutek
moje zadovoljstvo
oskrbovančeva hvaležnost
lep odnos
moje veselje in sreča

Težave oskrbovalcev pri oskrbi

osebna higiena in hranjenje
dvigovanje, negibljevost
težavnost oskrbovanca
moja nemoč
pomanjkanje časa in oddaljenost
oskrbovančeva težavna bolezen
nedostopnost javne oskrbe
moja bolezen
stiske pri oskrbovanju
nezmožnost hoje
odklanja pomoč
slab odnos
pomanjkanje denarja

1. Stik z lokalno skupnostjo
(preko občin, župnij, podjetij...)

Izbira kontaktne osebe

2. Usposabljanje za družinske in druge neformalne oskrbovalce

- V skupinah 12 -25 oskrbovalcev, sodelavci IAT in zunanji strokovnjaki;
- 10 srečanj - 3 ure na teden

USPOSABLJANJE
ZA DRUŽINSKE IN DRUGE
NEFORMALNE OSKRBOVALCE

3. Klub za družinske oskrbovalce
= klub za samopomoč

**Redna srečanja
voditeljev klubov**

KAKO JE USPOSABLJANJE SESTAVLJENO

**Osnovno
znanje iz
področij
oskrbovanja,
prepoznavanja
in poznavanja
bolezni ter
sekundarne
preventive.**

**Osnova je prepoznavanje
zaščitnih dejavnikov ter
dejavnikov tveganja na
področju oskrbovanja,
sprejemanja oskrbe in
odnosa med oskrbovalcem in
oskbovancem.**

**Praktične
veščine:**

- komunikacija
- osnove nege
- vaje za
medenično dno
in hrbtenico

**8x različnih tem +
1x tema, ki jo izbere
skupina +
1x priprava na prehod
v klub**

**Odgovor na
aktualne
potrebe.**

**Celostni
pristop.**

**Najuspešnejša
metoda: metoda
socialnega učenja.**

**Izmenjava
dobrih
praks in
znanja.**

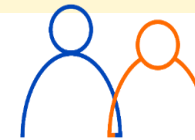
Priročnik za oskrbovalce.

**Skrb za zase.
Etične in moralne
dileme.
Kdaj v dom?
Umiranje in žalovanje.**

PROSTOVOLJCI ZA RAZBREMENITEV

1. Klub za družinske oskrbovalce

= klub za samopomoč

2. Usposabljanje prostovoljcev - neformalni oskrbovalci

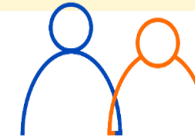
- Po smrti lastnih svojcev pomagajo drugim oskrbovancem.
- Med izobraževanjem se prostovoljci odločijo za razbremenilno pomoč družinskim oskrbovalcem.

3. Intervizijska skupina

= nudi stalno podporo neformalnim oskrbovalcem v lokalnem okolju

USPOSABLJANJE SVOJCEV PO TEŽKEM ODPUSTU

- **Priprava pilota v okviru projekta EkoSMART**
v UK Golnik

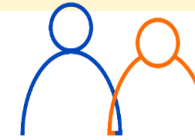

- **Usposabljanje strokovnega kadra**

- **Usposabljanje in spremljanje družinskih oskrbovalcev**

SODELOVANJE PRI RAZVOJU IKT ZA UPORABNIKE DOLGOTRAJNE OSKRBE

- **Priprava pilota v okviru projekta EkoSMART**
v UK Golnik, KC Ljubljana
- **Razvoj starosti prijaznega IKT okolja**
- **Pomoč pri preizkušanju IKT modelov**

PREDLOG ZAKONA O DOLGOTRAJNI OSKRBI V SLOVENIJI - POMANJKLJIVOSTI

- **Nepovezanost med neformalno in formalno oskrbo.**
- **Predlog zakona upošteva samo neformalne oskrbovalce, ki dobijo ta status po izbiri vrste dolgotrajne oskrbe v vstopni točki.**
- **Vnesti mehanizme za vključevanje, usposabljanje in organizirano vodenje prostovoljcev in drugih neformalnih oskrbovalcev pri formalni oskrbi v ustanovah in na domu.**
- **Sistemska ne vključenost krajevne skupnosti (občine) v odgovornost in preskrbo celovite dolgotrajne oskrbe za svoje krajanke.**
- **»Zdravstvenizacija« dolgotrajne oskrbe.**
- **Piloti naj bodo izvedeni pred sprejetjem zakona....**

*„Najlepši spomin, ki ga imam iz obdobja,
ko so drugi skrbeli zame, je trenutek, ko
sem spoznal, da jim nisem v breme.“*

